

Платва три пъти седмично
в понеделник, среда
и петък.
АБОНАМЕНТА Е:
Годишно 120 лв., 1/2-год.
65 лв., 3-месечно 40 лв.
Абонамента започва на
всяко 1-во число от ме-
сеца. — Винаги предплатя

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Орган на общите български търговско-индустриални интереси.
Редактор — издател П. Д. Драгулев.

Цените за обявите см
За кв. сантиметр 2-50
ст; за годишни, вечни,
некрози 50 ст. за едно
публикуване; баланси, ре-
шения, циркуляри и прото-
коли по 150 лева; ре-
гистрация на търговски и
индустриални фирми 10 лв.
Всяко, до се отнася до
вестника се адресира: до
„Търгов.-Промисленна За-
щита“, Варна „Вестал“

ДРУЖЕСТВО БРАТЯ НОВЕЛ СОФИЯ-ВАРНА.

Известява на многобройните свои клиенти, че на 4 т. м. отвори в Варна, при петролният си депозит, до градско-общинската скотобойна, **МЕХАНИЧЕСКА ФАБРИКА** за приготвяне газени тенекки и др. изделия от тенек.

Тенеките се приготвят с двойна американска връзка и свързка. Здравината на тепеките позволява да се пренасят по железниците без санджаци под отговорността на дружеството.

Д-вото продава и праздни тенекки по износни цени. 1—3

БОЯН Г. ИЛИЕВ-ВАРНА. КОМИСИОНА на жърнени храни и варива.

ТЪРГОВСКО АКЦИОН. ИНДУСТ. Д-ВО „А. ИЛИЕВ & С-О“ БУРГАСКИ КЛОН.

Известяваме на почитаемите си клиенти в царството и на тези, от странство, че дружеството ни, за силни службата при митнически си отдел, с цел да задоволи всички свои клиенти с точна и експедитивна работа при обмитването на стоки, които се внасят на дружеството при **ВНОС—ИЗНОС**.

Същото е в свързка с реисовите на българските параходи, в зависимост на всяко очаква подновяването на комисионерските връзки с всички свои клиенти, които не са осведомени за разширението на митнически отдел. Също извършва рекламации пред всички митници и влагалаша за неправилно събрани суми по тарифите. 2—3

ТРАНАДФИЛ ТЕОДОСИУ БУРГАЗ ДЕПОЗИТ НА КОЛОНИАЛНИ СТОКИ И ТАХАНЕНА ХАЛВА. 2—2

Имаме ли богаташи?

Нашия баща ни каза един ден:

„Синко, гладуваме и ще умрем от глад, а видна са против нас, че ще се пукнем от преизита“.

Обиколихме България цела, да се запознаем с нейното икономическо положение, след като, до известна степен, се възстанови търговията и се тури един привиден ред в стопанското нормално заживяване на страната — да видим какви добрини донесе почти година и половина безогледно прилагания чл. 4, каква особена облага за стопанското здравяване и икономическото

подобрене на нацията при несоха многото мероприятия от фискален характер и всички наредби за стопанско благоустройство и за данъчни налози, които целят финансовото стабилизиране на държавата и търговско-промишленото обновление и преустройство на страната.

Видяхме това положение и си спомнихме старческите думи на нашия много отдавна починал баща. Видяхме, че има богати богаташи, но не наши, не българи или не такива, които се чувствуват българи, а чужди; не такива аз, които се проглушава от светът

с вълкането: „богаташи, прескитени до гуша, смукачи на кървав пот и безмилостни кождери!“

Богатството не се ли цени от външността — по онова, което не е скрито, което е пред очите, което се вижда, а най-малкото, което се подвизира.

Е, добре, добрите летно време, през севоя на мерето, в Варна и вие ще видите кои са богаташите, кои имат пари в пазнището, да ги дават в удоволствия, да ги пият за да живеят. Идете летно време по курортите, по летата, страната, даже в странство, където има стъпал крак от България и ще видите, че богаташите не са българи по кръв, по народност, по чувство. За редкостите, ако се каже, те или в азем взимат пари да си правят тия удоволствия, или отиват последните си средства да пропият, или по некое извънредна нужда, от здравословността наложена, ги е заставила да изхвърлят по тия места оскудените си средства. За всеки случай, не излизаше в средствата води българина по тия и тем подобни места.

Но, ако курортите не са едно огледало, в което могат да се видят истинските наши богаташи, търговията и промишлеността са безжизненото мерило за това.

Идете в София и взрете се в всички магазини, в всички кантори, в всички дюкени, които вършат тежка, обширна, капиталистическа търговия и ще видите, че 95% от тая капиталистическа търговия е не в ръцете на българите богаташи — тя е в ръцете на евреи, арменци, гърци, маджари, немци, френци, англичани, турци и др., които в общ сбор съставляват 95% а българи съставляват само 5%. А за да се уверите, в ръцете на кои богаташи фактически е търговията, останете в София в един от големите и светли еврейски празници. Тоя ден вие ще се намерите пред дивната гледка, че 70 до 75% от магазините, канторите, дюкените и пр. са затворени. Тоя ден 70 до 75% от софийската едра и дребна търговия празнува големия и

светлия еврейски празник. Разумева се, за това не са виновни евреите, нито техните огромни капалази, които са обладали цела търговска София. Нито ние имаме за цел да упрекваме некого. Ние констатираме само факта, че не българи са богаташите в София — българи са само пасиците в София: те пасят говедата, овцете, свините, коне и са . . . стражарите й. Българите, които са основата на нацията и ядрото на търговията, събират баберките, а . . . прелетните птици, които по един по един или по една по една се ният да отлетят, когато си натоварят товара, събират плодовете; те са в София богаташите видимо и невидимо.

Но, ако и това възбужда съмнение като мерило на богатството — вер очите могат по некога да измамат човека и той да прави неверно заключение, ние отправяме съмняващите се в банките, в нотариствата и в търговската камара. Аз може да е далеко, но аршина е там: в политическите книги, в политическите вписвания на протестите. И там ще се види една такава пропорция: 95% от протестираните полици са на българи търговци; само 5% са на други народности, тем бо, на евреи, които се са решили да се обявят в несъстоятелност.

Същото положение е и в другите търговски центрове Русе, Пловдив, Варна, Лом, Видин и пр.

В Русе, например, (от където се изнесаха повечето от 100 богаташи не българи и занесоха богатствата си в чужбина), външността и днес показва, че богатствата му са в ръцете на не българи. И в Русе тук-там се виждат магазини и кантори на едрата търговия в ръцете на не българи търговци. Ако не 95%, то 70% от едрата търговия и там е в ръцете на не българи, от които мнозина и по поданство и по чувства са чужди за страната ни — които са кандидати за бъдещи самоизгнаници от земята ни, щом си натоварят товара. Верни на българските интереси богаташи в тия инородни елементи ние виждаме — и към тях е пълният ни почет и уважение — само в лицето на онез, които са вложили своите богатства в индустрията и чрез индустрията овековечават своите имена като български творци на благожелателността и остават да споделят с нас ползите и загубите, да делат съжърб и радости на страната. Ите

За съжаление, както в София, така и в Русе, както и в всички други градове, посветили себе си и капиталите си в индустрията от богаташите

ни, ние много малко виждаме; най-малко виждаме такива от не българи, които са на временно жителство в страната ни. Това не е от нежелание да се посветят на индустрията тия, що се смятат за богаташи, а защото богатството им в истинската смисъл на думата не отговаря на ноя — богатство да направи само фабричното здание, а за машини и оборотен капитал да залага дори домашните си котли и да не може да намери средства, това богатство ли е? А българските богаташи 95% са такива.

В Пловдив и Варна, които също дадоха не малко изселени самоизгнаници е същото: богати евреи, богати арменци, богати гърци, богати турци, богати не българи погледат всичкия стопански строй, те са сподвижниците строителите на икономическата сграда. Нищо в това строителство не говори, че е българско.

И ние питаем: когато се говори за български богатства, за българи богаташи, за български смукачи, къде са тия богатства, къде са богаташите? В протестираните полици ли? В дълговете към банките ли или в въображението на демагозите?

Богаташи ли са тия, които немаат средства да си платят дълговете и се превиват на две пред кредиторите си? Богаташи ли са тия, които оставят да бъдат позорени с протести на полиците им? Богаташи ли са тия, които немаат средства да си купат стока или сурови материали за работите си? Богаташи ли са тези, които са опрели фабриките си, защото немаат от где да вземат да платят на работниците си и да купат сурови материали за да пустнат в движение фабриките си?

Заслужават ли подобни клетници „богаташи“ хайката, която е обявена срещу тях? Заслужават ли те тия два огъни, между които са поставени? Заслужават ли да бъдат така жестоко преследвани тия, на които се възлага големият товар на репарациите.

Ние се убедихме, че нашата страна нема богаташи, а има само трудолюбиви граждани, които не жалат трудят си да са полезни на страната си; но убедихме се и в печалният факт, че у тия минимални богаташи, които са поставени между чужд и накованчията, угасва духът и скоро, много скоро България ще се напълни само с просияци и расколници, а чуждите ще берат меда и след като го обират добре ще ни пращат от чужбина неблагоприятните си спомени и поздравии.

Глас от търговците.

претърпни тежки материални загуби; не може да не продаде млекото си на безценница. Това е от факта, че до сега нигде още не е уговорено и договорено с овчарите за доставка на млека. Петков-ден мина; мина и Димитров-ден; приближава и Никол-ден, а нито един от мандраджите не се е обадил некаде да повика дума или сам да даде дума за мандра, да се опита да акапарира млеко за предстоящото производство на кашкавал или сирене. Това въждържане не е познато в обичаят досега; напротив, до джеченето ни опитите — Петков-ден, или най-късно, до Димитров-ден, винаги се кой кой мандра е ангажирал и кой на кой овчари ще дава аванс за издръжка в превивуването. Тъзи година всичките парени каша духат и като попарени далеч бегат от мандрата. Най-лесно е за правителството и за държавата да проверят този факт и, ако те намират, че това положение ще има да се губебно отрази на родното ни млячно производство, да направят джаджат си към тях, които губят всичкото си състояние между прочем, и от това, че с измамниха в надеждите си, чаксите за чиновническите добавъци заплатят, като непредвидени в закона за бюджета, неща се събират.

Повижажт, издаден от ромънският финансов министър г. Винтила Братияно против чуддите капитали в Ромжния и против сжтрудничеството на тжрговната и индустрията на чужденци тжрговци и индустриалци; собствено, повижажт издаден и от правен до ромжнският народ от най-висшият ромжнски джржавен финансов представител, който при подобни случаи не може да говори нищо само о свое име и не може да върши нищо без съгласието и поемането отговорността от целото правителство, а още по-добре, повижажт, който носи подписа на ромжнският финансов министър, не може да не ангажира ромжнската джржава за всичките последици от него. При все туй, ромжнската джржава има коража да каже на чужденците чрез своя най-висш финансов представител: „нищем ви нижилото, ни меда“; да отпрати към своя народ, по адрес на чужденците думи като тия: „Не давайте вашите подземни притежания на чужденци, които само изчерпват ресурсите и после си отиват“. Ромжнската джржава има коража по един най-пескрит начин да изказва недоволнието си от делата на ония, които близо един век събличаха кожата й, богатееха от петролните й извори и други подземни богатства и се наседваха в Париж, Виена, Берлин, Лондон, Нюйорк или Вашингтон да охолствуват в това време, когато ромжнският прост народ по кариатските гори и ромжнските блатисти долини и усой тжнеше в мизерия и робство да овчарува или да се бори с вемята и драките. Да убогатилив своите чокон. Ромжнската джржава има коража по един най-официален, начин да маниестира озаобленнето си срещу силните чужденци, които обират ресурсите й, а нея оставят на кржстопажт — гола и вечна джжница към другите народи и джржави. Ромжнската джржава намира време, намира мотив да се замисли в вастжжи за онова което я боли, от което страда а ний? . . нашата джржава какво прави? Прави ли нещо? Реагира ли пекжде? Има ли тоя кураж на ромжнската джржава?

Ромжния решава и предприема всички необходими мерки да се предостави на собствените сили, на собствената си съдба сама да се пражи в собственото си масло, но да я пазва

СЛЖИЦЕ

Народно Застрахователно Д-во в София

ул. Тетевенска № 5.

Застраховки на живот и пожар

ПРЕМИИ НАЙ-ИЗНОСНИ

УСЛОВИЯ НАЙ-ЛИБЕРАЛНИ

3-3

Деятелни агенти и инспектори се държат в цялото царство.

КООПЕРАТИВЕН КОНСОРЦИУМ ЗА ИЗНОС НА ЗЪРНЕНИ ХРАНИ.

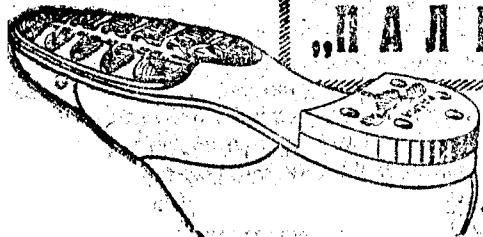
Синдикална агенция — Варна.

Телеграфически адрес: Синдикагенция. Телефон № 314.

Закупна и изврата, чрез Стоковата борса с вагони и чрез общинската борса с кола всички видове храни за износ. Агенцията се помещава на улица „Девия“, срещу общинската житна борса.

РАИМА

НОСЕТЕ
трийките и ефтини
ГУМЕНИ
ТОКОВЕ И ПОДМЕТКИ
„ПАЛМА“

всичките свои подземни богатства от ограбване, от плячкосване от чужденците, които богатеят за сметка на народа и, а изнасят богатствата си в чуждите страни, там да охолдуват; които изтощават Ромжния за да убогатят собствените си родни земи. Ромжния решава и предприема една смела акция срещу изтощителите си, а България какво прави? България, която е още по немила и недрага плячка на тях, ще знаят само да я обират, а нищо да не й дават, мълчаливо и търпеливо гледа на този процес на ограбването и всичко понася безропотно.

На друго място ние бяхме споменали как една дирекция, загнездила се от дълги години да експлоатира по държавните ни железници спални и ресторант вагони, по един произволен начин наложи волята си и близо две години вече не допуска в спалните вагони пътници от втора класа, очевидно, експлоатацията да е по доходна за нея, макар че това е съвсем щетно за българската публика.

Този пример не е един единствен. Нито са един единствени примерите от равни търговски и индустриални предприятия в столицата и в провинциалните градове, които са недосегаеми от митническите и от данъчните облагателни закони — срещу които фиксират и бевспелен да се борят и налага; на които паметното от турско време „судитство“ и сега, в този век на цивилизацията, е най-силното оръжие да респектира властта и да изчерпва ресурсите на България, да я убират и я заграбват, когато си наплатят немерите и не като нейни доброжелатели, не като хора, които като едър в далечните страни спечелени в нея богатства, да й пращат своите мили и благодарни спомени, а като врагове на нацията ни, като врагове на расата и строят ни.

Никой не може да ни опровергае, че в Ромжния, Италия, Гърция, Австрия и други държави, особено в Ромжния — Букурещ, Галац, Браила и пр. — има десетки такива „судити“, които извасоха българското богатство и с него живеят, а на България и народа й гроб копаат.

Не национално тесногърдство, не фанатичен шовинизм ни застави да говорим това. И ние не говорим за всички напуснали земята ни богаташи, които не драговолено се изселиха — които потърсиха спокойствието си в чуждите страни поради чл. 4 и поради другите стеснителни закони и мероприятията. — не. Думата ни е за ония, които отидоха до там, че шпиониха България и нацията й.

Ромжния въжстава против чужденците от чувство на самосъхранение и от желание да се види сама в себе си „поради тежките времена, които тя преживява в финансово и икономическо отношение“.

Какви времена преживяваме ние? Какво е нашето финансово положение? Как се развива икономически ние?

О, не. Ние стоим пред прага на фалита! На нас победените, тежат дълговете за репарациите! Ние имаме нужда от стопанско и политическо възраждане! Ние сме, които ще трябва да платим и репарационните дългове — не чужденците! Правото е: вкичко от нас, всичко ва нас. Чужденците могат да потърсят щастие си в други страни. Ако им са потребни земи, гори, блато, търговия, индустрия — да ги потърсят другаде.

Тоя е заслужения отговор за тях. Ромжния министър, ромжната държава тоя отговор им дава.

Добре, но ний имаме ли тоя кураж?

Alvanitino.

На разни теми

Нещат партия.

Миналата седмица занаятчийните тук от всички браншове имаха общо събрание да заслушат докладът на своите представители в висшият съюзен съвет, които сваха участие в последното събрание на същият съвет станало в Пловдив и подробности за начинат и целите, по които е вземено решението съюза на занаятчийските сдружения да се обяви в политическа партия.

Дадяха си всички разяснения за личните намерения и цели, които се гонят от известен кръг егоисти и големи честолюбци в съюзния съвет, като не се пропусна да се обясни, че варненските представители, с изключение на едного, не са одобрили това решение на съвета и още в момента на въвеждането му са предизвикали своя протест в смисъл, че съвета, като взема това решение, отива против волята и интересите на съюза, че изменя на персостта на организацията и на нейното нееднократно въжприемано становище; да остане до край професионална организация; че поттжква конгресните решения за въвеждане и поттжждава тая воля на цялото занаятчийство и това становище на общата съюзна организация.

Поиска се от събранията на варненските занаятчи да се изкаже, ако одобрява тоя протест на представителите си и да вземе едно становище за да знае всеки отделен занаятчий, който споделя или не на свететското решение, какво да прави — дали да остане в организацията или да излезе, за да бъде свободен да служи на ония политически убеждения, които сам той одобрява, а не които му се налагат от егоисти и честолюбци професионални водачи.

Събранията, след като похвали своите представители във висшият занаятчийски съвет за тяхната будност и достойно отнасяне към едно решение противно на волята и убежденията на грамадното болшинство членове от съюза, реши: а) признава, че висшият съюзен съвет не е за цел и фалитно е нарушил и поттжжал конгресното решение в Русе, с което е отхвърлена всяка мисъл — като противна на интересите и стремелите на занаятчийците в куп и по отделно — за обявяването съюза в политическа партия; б) одобрява всяко едно от занаятчийските сдружения във Варна, отделно, по браншове, да определи становището си по тоя въпрос и в едно кратко време, като го протоколира, да го съобщи в общото събрание или на местния съюзен комитет да го има предвид за през найближкия конгрес, който ще бъде свикан за одобрение или отхвърляне на съветското решение.

Така, въпроса за една партия, каквато пелят да образуват егоистите и честолюбците от висшият съвет на занаятчийския съюз, във Варна удари в камък. Знаем полжжително, че шивашкото, кундурджийското и още няколко сдружения във Варна, включително и хотелерското, са преклонали сношениата си със съюза.

Един прави, сто теглят.

Търговската фирма в Пловдив Стефан Обрейков е публикувала във вестниците следното предупреждение:

„Фирмата Стефан Обрейков известна, че рекламната обява в списанието „Театър и Изкуство“, брой 1, е поместена без знание и съгласие на фирмата и че наименованието на последната е произволно измислено от редакцията на списанието“.

Един директор на фабрика в Русе ни се оплаква, че редак-

ция някаква си от Нова Загора, вестникът на който нито е влизал, нито чунал, бил повикал на съд пред Новозагорския мирски съдия да положи клетва, че не е получавал вестника и че не дължи стойността на абонамента 50 или 60 лева.

Друг един директор на едно местно акционерно търговско д-во ни разправя как един местен вестник, след като публикувал произволно някаква в редакцията му окроена реклама, се явил чрез свое формално упълномощено лице да иска да му се заплати за публикацията, но като му е било отказано, редакторът е почнал по друг начин да шантажира дружеството.

Един притежател на фабрика във Варна, за същия тоя вестник ни разправя следното:

„По причина, че траура за починалия ми бащи не бе минал и беше още далеч да изтече, венчак се без особен шум и без да известявам чрез вестниците. Г-нът валисал венчално обявление, напечатал го във вестника си и ми праща квитанция за 600 лева. Отказах да платя, понеже не съм поръчал подобно обявление и немах нужда от него. По телефона редактора му лачна да ме изнудва да му платя. Отказах и очаквам да пължани за капите си“.

В Дунища, Радомир, Габрово, Пловдив и много др. места за същия редактор, който бил издател и на едно списание, ни обесиха с питания: „каква е този човек, от къде черпи тоя кураж да изнудва гражданите по един безобразен начин безнаказано?“ Нема фабрикант в Габрово, каза ни един от изнудените там, да не е получил чек за 1500, 2000, 3000 даже и по 5 и 6 хил. лева, стойности на публикувани реклами, аз който никой съгласие не е давал и известие нема, че му се рекламира заведението“. Толкова безсрамството е било въж над морала и шантажа е добил своето развитие в тая наша клетка страна, че чак и вестниците почнаха да не се срамуват и да са хладнокрвни и спокойни в оперирането си с шантажа, че като го извършват да му дават вид, че въж над никаква си търговия. Банките всеки ден представят чекове на фабрикантите, теглени от съгражданина ви... за суми, които трябва да му се платят за обнародвани реклами в списанието... И, ако сумите беха за десетици или стотици лева — иди дойди; но човека нека, претендира за хиляди, каза ни друг фабрикант.

В Дунища, с изгорена душа от същия вестник, един си каза ни: „Само за българските вестникари може да бъде позволено подобно пладнешко разбойничество!“

На верните факти и на справедливите въжмушения човек не е в състояние да отговори нищо, освен да бере спаша и да носи поглед от колегиялност ако не вземе и доблест да изкаже и своя протест и своето въжмушение от подобни мръсени и принижавателни в сяко вестникарско достойнство начини за ограбване на гражданите и за придобиване прехрана! Ако не направя асет, същевременно, и към обществото да не бъде милостиво, да бъде жестоко към такива личности — да е с кораж да съобщава имената им в честният и бдителният за вестникарския морал печат; да е с доблест да приковава на поворния съжъл всички безразлика, които ги шантажират.

Дължност на дружествата на българските журналисти и публицисти да се оплачат против това зло; което принижават и дискредитира българската журналистика и публицистика; дължност на тия дружества да направят постъпки и пред властите за преследването на тоя

род търгаши с публицистически и журналистически морал; дължност техна е да въжстановят доброто име на българския публицист и журналист, пятавно тхй безпощадно от една пасмина вестникари, които в позора дърят своята прехрана, като се има предвид, че: един прави, а сто теглят.

Трава бележка.

По повод писаното от Д. Я. за коопитарската индустрия и М. Търново, позволявам си да направя една бележка.

Всяка индустрия — домашна или капиталистическа — за да вирее, за да се развива, за да цъфти, не е достатъчно да има добри работници и майстори; да има нужните сурови материали и всички други добри условия, ако нема лесни съобщения. Всяка една индустрия, за да има всичките шансове да иде напред и да създаде истински поминък в местото, дето се развива, трябва да се предшества от лесни и сигурни съобщения — от добри пътища, от железници и от добре уредени пощи и телеграфи, но особено от добри пътн съобщения.

Верно е, Малко Търново се намира в полите на един планински масив, който изобилствува с много и всякакви минерали, с много и всякакви руди и други подземни богатства, с изобилни води — М. Търново се окръжава с три многоводни реки изобилстващи с безброй водопади, които имат особена цена в използването за индустриални цели водните сили. Но М. Търново е свито в тоя кът на Странджа, без всякакви удобни пътища не само за индустрията, а и за най-обикновените нужди от съобщения.

При тия условия, колкото и добри намерения да имат ония учреждения, които жертвуват от средствата си да му помогнат, да го съживят икономически, тия намерения нема да се осъществят.

Заедно с радостта си, че за М. Търново се правят опити, жертвуват се малки средства за културният му цъфтеж, г-дата като Д. Я. и всички влиятелни, умни и тактични дейци в тоя град, трябва да се заловят, и то с голема енергия, да му извоюват придобивките, най-дърво, в съобщенията — добрия шосеен път до Бургас, също добри пътища до другите окръжаващи го градове; ако могат, да убедят правителството в безсжценната полза да се построи железница и след това да очакват появи от коопитарската индустрия и от всички други такива, които би се предприели и развили.

Без пътн съобщения особено, домашната коопитарска индустрия ще си остане само в границите на личните, домашни нужди на тия, що я работят — по-далеч тя не може да иде защото превоза ще я прави много скъпа и недостъпна за търговията.

Т. Г.

Фабрика за тенечени изделия.

Граждт ни се убогати с още една твърде ценна фабрика, от която той не ще има, освен полза.

Дружеството Брата Нобел, световно известна руска нагетна производителна и търговска фирма, построи и на 4 тови месеца отвори при централния си петролен депозит в Варна една голема механическа фабрика за изработване гасени тенечки, ведра, парели и всекакви други изделия от тенечки.

Фабриката, отлична инсталрана с най-съвършенствувани машини от Германия, има два невтани двигателя и снабдена е с всички необходими инструменти.

